

Familjen Helsingborgs

Kompetensförsörjningsplan för industri- och tillverkningsbranschen

Innehållsförteckning

Introduktion	3
Vad och varför	3
Hur	5
Omvärldsanalys	6
Industrin inför nya utmaningar	6
Dialoger	7
Framtidskompetenser	7
Från teori till handling	8
Yrke för yrke	8
Viktigt att synas!	8
Processoperatör	8
CAD, 3D-konstruktör	9
Verktysmakare	9
Industrielektriker	9
Montör	10
Ordlista	11
Följ vårt arbete och ta kontakt	12

Introduktion

Vad och varför

Industri och tillverkningssektorn är stark i nordvästra Skåne. Den utmärker sig sedan decennier tillbaka med allt från större högteknologiska företag inom kemi och läkemedel till en mångfald av mindre företag inom konstruktion och tillverkning.

Den svenska industrin står idag inför en stor omställning inom såväl hållbarhet som inom den tekniska omställningen. Omställningarna kräver ny kompetens för både nya yrkesroller men även för att utveckla befintliga.

För att identifiera nödvändiga framtida kompetenser startade Familjen Helsingborg under våren 2024 ett test- och utvecklingsprojektet för framtagande av en kompetensförsörjningsplan för industri och tillverkning. Dialogen med bransch och utbildningsanordnare har lett fram till insatser kopplade till yrkesroller. Dessa insatser kommer att följas upp i fortsatt dialog med företag inom industri och tillverkning.

Syftet med planen är att säkerställa att vårt utbildningsutbud motsvarar industri och tillverkningsbranschens behov. Planen behövs för att vi ska kunna planera, dimensionera och genomföra lämpliga utbildningsinsatser. Detta ska bidra till att befintliga företag kan fortsätta utvecklas och att nya företag kan etableras.

Vilka är Familjen Helsingborg?

Familjen Helsingborg är ett nätverk som består av nordvästra Skånes elva kommuner vilket inkluderar Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Klippan, Landskrona, Perstorp, Svalöv, Åstorp, Ängelholm och Örkelljunga. Vi samarbetar inom ett 40-tal olika områden däribland näringsliv och kompetensförsörjning.

Introduktion

Vad och varför

Vad vi vill uppnå med planen:

1. Bättre kvalitetssäkring av befintliga och nya utbildningar genom fördjupad dialog mellan utbildningsanordnare och branschföreträdare.
2. Vi vill utveckla och testa en metod för att tillsammans med branschen kartlägga behov, identifiera yrkesroller och ta fram utbildningar – på flera utbildningsnivåer parallellt. Metoden kan sedan skalas upp till andra branscher.
3. Öka möjligheterna för invånare att bli självförsörjande genom att erbjuda kompetensstärkande insatser på grundläggande nivå.
4. Att ovanstående effekter leder till att vi har ett relevant utbildningsutbud och att vi bättre dimensionerar utbildningar efter efterfrågat behov.

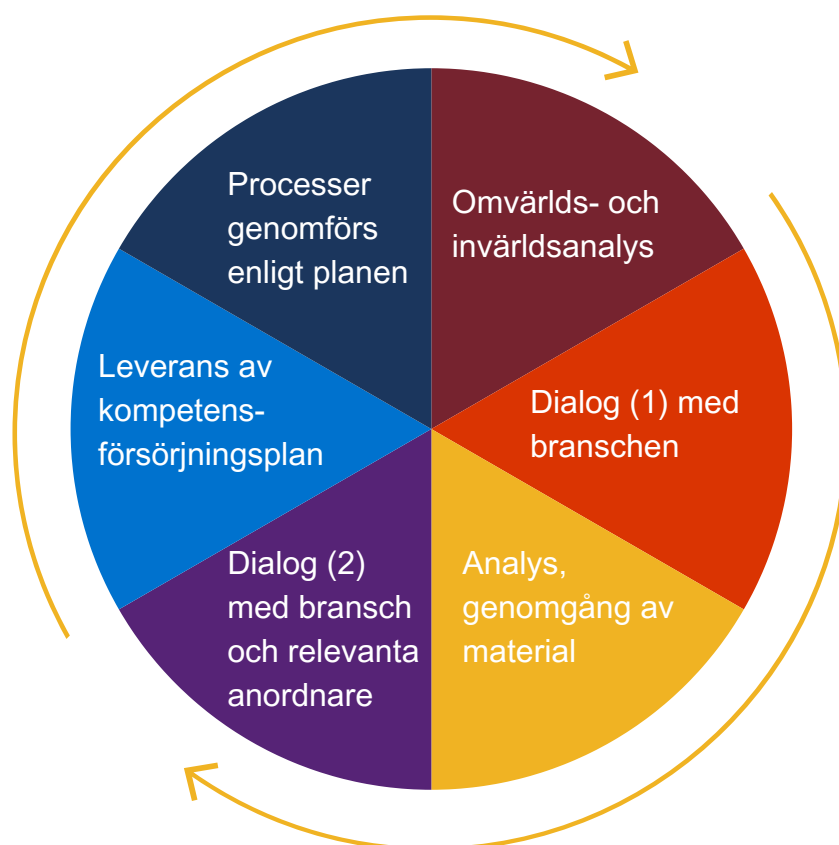

Introduktion

Hur

Planen utgår från en målsökande process som ska

- utforska och kvalitetssäkra utbildning utifrån arbetsmarknadens behov
- skapa intresse för utbildning och koppling till arbetslivet för elever
- möjliggöra inträde på arbetsmarknaden för de som står utanför.

Vilka samarbetar i kompetensförsörjningsfrågan?

Familjen Helsingborgs kommuner samarbetar gällande frågor som rör kompetensförsörjning. I arbetet med kompetensförsörjningsplanerna har även Arbetsförmedlingen, IF Metall och Sydsvenska Handelskammaren medverkat.

Läs mer om hur Familjen Helsingborg arbetar på familjenhelsingborg.se

Omvärldsanalys

Industrin inför nya utmaningar

Inom Familjen Helsingborg finns det nästan 2000 industri- och tillverkningsföretag. I nordvästra Skåne är 13% sysselsatta inom industri och tillverkning, vilket är högre än det nationella snittet på 11%.

I industri- och tillverkningsbranschen sker en snabb utveckling där teknologiska förändringar påverkar företag och deras behov av kompetens. Många företag upplever att de har svårt att hitta den kompetens de söker. Det gäller både yrkesarbetare som processoperatörer, CNC-operatörer, olika typer av tekniker och svetsare, samt ingenjörer inom flera områden som till exempel inom mjukvaru- och systemutveckling. Efterfrågan gäller både nyrekryteringar och ersättningsrekryteringar och den breda efterfrågan på kompetens pekar mot utbildning på flera olika utbildningsnivåer.

På grund av det ansträngda kompetensläget tvingas företagen även anställa personer utan den utbildning som initialt efterfrågas av företaget. Företagen efterfrågar istället goda personliga egenskaper och problemlösningsförmåga. Det innebär att man även behöver kompetensutveckla den målgruppen.

Den snabba utvecklingen i branschen kräver lösningar för att säkra framtida kompetens. En gemensam kartläggning av behov och inventering av utbildningar ger en tydligare bild för att matcha rätt utbildningar med branschens behov.

Dialoger

Framtidskompetenser

I dialogerna med industri- och tillverkningsbranschen framkom det att tekniska och praktiska färdigheter och kunskaper är eftertraktade. Branschen uttryckte ett behov av personer med teknisk kompetens, allt från att kunna använda handverktyg i produktionen till att arbeta med mjukvara vid programmering.

Andra efterfrågade kompetenser inom industri och tillverkning var mer personliga egenskaper som initiativförmåga, ansvarstagande, ledarskap och drivkraft. Kunskaper i svenska ansågs också nödvändiga för att klara en utbildning och bli anställningsbar. Den snabba tekniska utvecklingen inom branschen har förändrat den fysiska arbetsmiljön och det öppnar upp möjligheten till rekryteringar i en breddare målgrupp. Den tekniska utvecklingen kommer även ställa krav på flexibilitet hos den anställda men även på det framtida utbildningsutbudet.

Att öka attraktiviteten för branschen och utbildningarna är också av stor vikt för att få fler sökande till utbildningarna och branschen. Samarbetet mellan arbetsgivare och utbildningssektorn är därför särskilt viktigt. En kontinuerlig dialog behövs för att skapa en träffsäker analys av behoven på kort och lång sikt men även för att öka attraktiviteten för branschen och utbildningarna.

Dialog 1: Den 4 september 2024 deltog 22 företag i en dialog. Syftet var att kartlägga tillgången på kompetens inom aktuella yrkesroller för branschen.

Dialog 2: Den 6 november 2024 deltog 6 företag och 7 utbildningsanordnare i en dialog. Syftet var att utbildningsanordnare och representanter från näringslivet skulle matcha utbildningar med delregionens behov.

Från teori till handling

Yrke för yrke

Viktigt att synas!

En viktig insikt från dialogerna är behovet av förbättrad kommunikation. Vi måste tydliggöra de utbildningsvägar som finns och visa hur Familjen Helsingborg och Arbetsförmedlingen kan samarbeta med näringslivet för att hitta den kompetens som ökar tillväxt. Det är också viktigt att branschen syns i detta arbete och att utbildningarna är sammanlänkat med företagen.

Processoperatör

Yrket omfattar flera områden, som metall, livsmedel, läkemedel och trä. Utbildningar matchar inte alltid företagets behov fullt ut. Yrket är ganska manuellt, och framtidsspaning behövs för att hantera nya teknologier och material. Operatörer efterfrågas inom olika områden och i flera branscher.

- **Jobbspår*:** Under våren 2025 kommer vi i ett första skede titta på möjligheten att starta ett jobbspår med inriktning mot livsmedels- och läkemedelsindustrin (vit industri). Tanken är sedan att överföra arbetssättet på andra områden.
- **Vuxenutbildning*:** Piloten med jobbspåret ska bli en grund för en kortare utbildning mot vit industri och därefter kommer arbetssättet överföras på andra områden och andra branscher.

Industri och tillverkning – en bransch med bredd

Industri- och tillverkningsbranschen innehåller allt från produktion av livsmedel och läkemedel med krav på olika hygienstandarder till mer tekniska och mekaniska områden som svetsning och svarvning där precision och hantverk är avgörande. Denna bredd gör att branschen efterfrågar många olika typer av kompetenser och yrkesroller.

*Se ordlista på sida 10.

Från teori till handling

CAD, 3D-konstruktör

Branschen efterfrågar kompetens inom CAD och maskinkonstruktion. Kunskapsbehovet inom avancerad konstruktion växer hos branschen, särskilt i branscher där 3D-printing och moderna material som kolfiber används.

- **Vuxenutbildning***: Vi kommer inventera inriktningar på befintliga vuxenutbildningar inom Familjen Helsingborg och se över möjligheten att dimensionera utbildningarnas inriktning utifrån behovet, vilket även gäller gymnasieutbildningarna.
- **Yrkeshögskolan (YH)***: Vi kommer lyfta de befintliga YH-utbildningarna i branschen och tillsammans med anordnarna kartlägga behoven av att eventuellt söka utbildning eller förlägga satellitutbildning i delregionen. YH-utbildning spelar här en viktig roll i att utveckla kompetenser.

Verktygsmakare

CNC-grundutbildningar är en bra bas. Behovet är brett och finns inom flera sektorer och kopplat till olika material där materiallära bör vara ett inslag. Även här används 3D-printing i allt högre grad vilket ökar behovet av kompetens i framtiden.

- **Vuxenutbildning*/gymnasieutbildning**: Familjen Helsingborg har tagit kontakt med Teknikcollege Skåne som kommer att genomföra en förstudie för att se över behoven på regional nivå.
- **Yrkeshögskolan (YH)***: Vi har tagit kontakt med tidigare anordnare av liknande utbildning samt befintliga utbildare med liknande inriktning. Dialoger med branschen ska inledas under våren 2025 för att vid behov söka utbildning.

Industrielektriker

Behovet av installationselektriker har minskat något med det finns fortfarande ett stort behov av elektriker inom industrin. Framöver bör fokuset vara på att synliggöra inriktningen mot industri och att göra det tillsammans med branschen.

- **Vuxenutbildningen***: Vi kommer inventera och dimensionera befintliga utbildningar samt medvetandegöra möjligheten att söka inriktningen mot industri och tillverkning, samtidigt som branschen engageras i detta arbete.

*Se ordlista på sida 10.

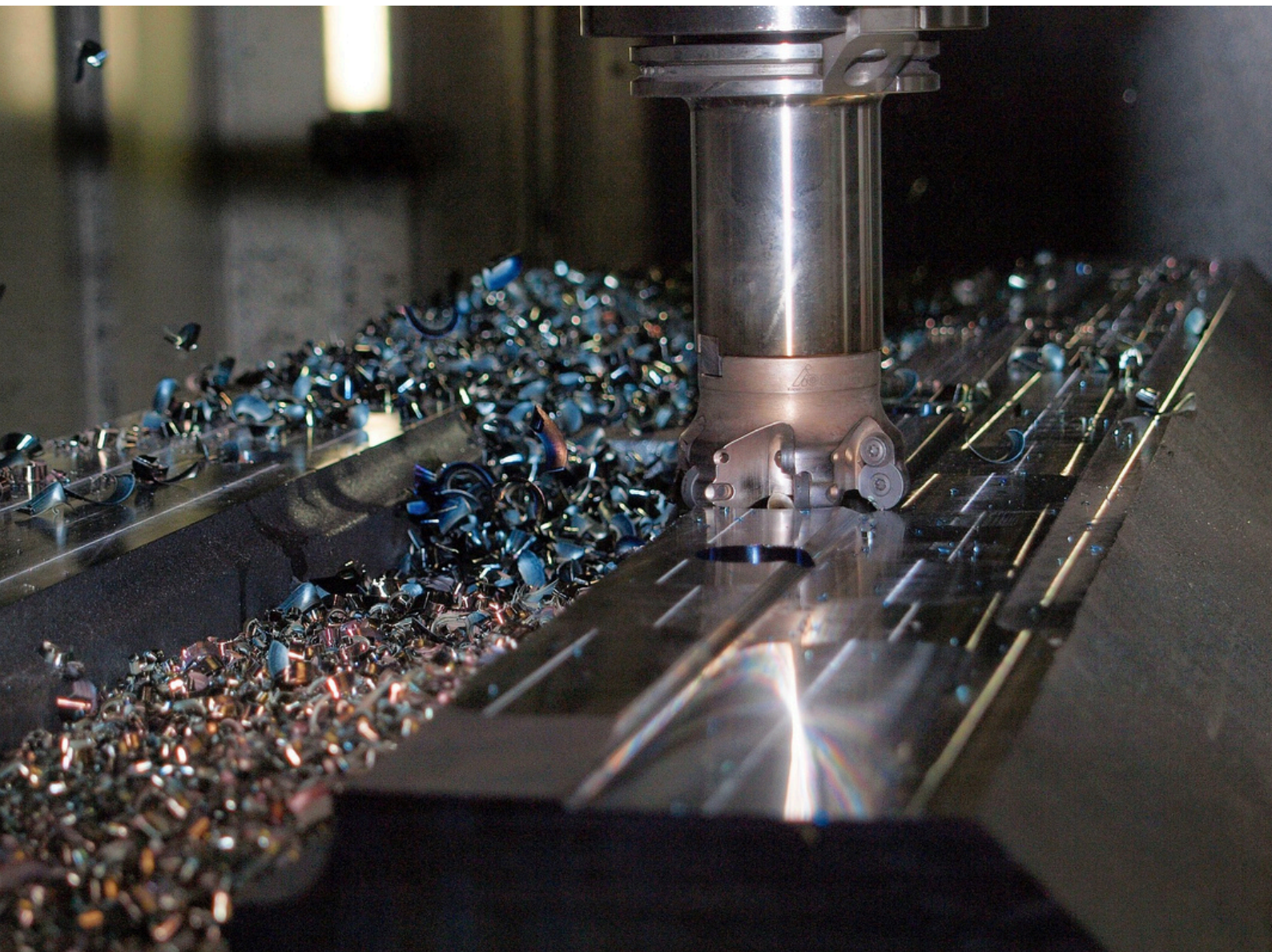
Från teori till handling

Montör

Montörer utgör en grundstomme i många företag. För att arbeta som montör behöver vissa grundläggande krav uppfyllas, såsom att komma i tid, samarbeta och följa instruktioner. Ett tekniskt intresse är en fördel, men ingen högre utbildning krävs. Det är ett bra instegsjobb med potential att utvecklas vidare inom företaget.

- **Jobbspår***. Vi kommer titta på möjligheten att starta jobbspår. Det är viktigt med tidig dialog med branschen och presumtiva deltagare för att öka volymerna.

*Se ordlista på sida 10.

Ordlista

Ordlista

Jobbspår: Ett jobbspår är ett samarbete mellan kommunen, företag och Arbetsförmedlingen för att säkerställa att arbetsgivare får tillgång till rätt kompetens samtidigt som arbetslösa matchas mot faktiska behov på arbetsmarknaden.

Vuxenutbildning och yrkesutbildningar på gymnasienivå: Inom Familjen Helsingborg erbjuder vi ett stort utbud av yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå. Läs mer om vilka utbildningar som finns på skanevux.se/nv.

Yrkeshögskolan (YH): Yrkeshögskolan (YH) erbjuder praktiskt inriktade utbildningar som är direkt kopplade till arbetsmarknadens behov. Läs mer på yrkeshogskolan.se.

Följ vårt arbete och ta kontakt

Familjen Helsingborg

Kompetensförsörjningsplan för industri och tillverkningsbranschen

Följ vårt arbete på Arbetsmarknadsförvaltningen Helsingborg på LinkedIn och läs mer om planen och se kontaktuppgifter på familjenhelsingborg.se/kompetensforsorjningsplan

Bilder från Pixabay och Helsingborgs stads bildbank.

